

Dinàmica participativa amb les famílies

Des d'una perspectiva basada en els drets dels infants, les famílies¹ són responsables de donar resposta als drets dels nens i les nenes i, alhora, han de rebre el suport necessari dels Estats per tal de poder desenvolupar la seva funció social de cura i protecció.

En efecte, les famílies són el primer context de desenvolupament de l'infant i és on s'assenten els pilars del seu desenvolupament com a persona i com a ciutadà. Tanmateix, a mesura que els nens i nenes creixen, la responsabilitat de l'educació dels infants passa a compartir-se amb la institució escolar.

L'articulació d'aquesta relació entre la família i l'escola té una importància cabdal per dotar de coherència i significat el procés d'acompanyament educatiu dels infants i adolescents. Per tant, és imprescindible que la família sigui un membre actiu i implicat de la comunitat educativa.

En aquesta línia, creiem que és indispensable que les famílies participin en el programa Una escola amb drets per un doble motiu:

- Estar informats i participar activament en el procés educatiu dels seus fills i filles és alhora un dret i un deure de les famílies.
- Si coneixen els principis educatius i els valors que fonamenten l'educació basada en els drets dels infants, podran incorporar-los en la seva pròpia dinàmica relacional i educativa amb els seus fills i filles en el context familiar. Alhora, podran actuar com a altaveus, participant en activitats comunitàries que contribueixin a difondre i promoure els drets dels infants, i divulgant-les, cosa que genera un efecte multiplicador del programa mateix.

CURS ONLINE "VIURE (APRENDRE I ENSENYAR) ELS DRETS DE LA INFÀNCIA A L'ESCOLA"	
Objectius	<ul style="list-style-type: none">• Conèixer i interioritzar el contingut de la Convenció sobre els Drets de l'Infant a partir de lectures de l'anàlisi d'estudis de cas i de la realització d'activitats d'aprenentatge, amb la finalitat d'incorporar-lo a l'exercici professional.• «Deconstruir» mites que hi ha al voltant dels drets humans per tal de poder explicar més bé determinades realitats i propiciar una implicació més gran dels infants en el respecte i en la promoció dels drets.• Reconèixer eines per poder aplicar els continguts i valors de la Convenció sobre els Drets de l'Infant a l'aula i al centre, amb alumnes de tots els cicles.• Identificar propostes adequades per tal d'involucrar tots els actors de la comunitat educativa en la construcció d'una cultura coneixedora i respectuosa dels drets de la infància.
Continguts	Conceptes <ul style="list-style-type: none">• Mòdul 1: Els drets humans• Mòdul 2: Els drets de la infància• Mòdul 3: L'escola educadora en drets i per als drets de la infància
	Habilitats <ul style="list-style-type: none">• Anàlisi i reflexió crítica des d'un enfocament basat en els drets de la infància• Incorporació de la perspectiva basada en els drets de la infància en l'anàlisi de la pràctica educativa des de la vessant institucional i el personal d'atenció educativa
	Actitud <ul style="list-style-type: none">• Escolta activa, acollida, reconèixer l'altre, tolerància, autoconeixement, treball en equip, participació, treball en xarxa

¹ Utilitzem el terme família de manera genèrica i a efectes pràctics per fer referència a les persones adultes que s'encarreguen de cobrir les necessitats dels infants que tenen al seu càrrec, ja sigui per filiació biològica directa o indirecta o per resolució judicial i sense fer distincions de l'estructura que aquesta pugui tenir.

Activitats

<p>Seqüència</p>	<p>Aquesta activitat es du a terme de manera individual a través de la plataforma virtual Ateneu del Departament d'Ensenyament, que permet accedir lliurement al contingut del curs "Viure (aprendre i ensenyar) els drets de la infància a l'escola".</p> <p>L'objectiu del curs és proporcionar formació i pautes a les famílies que aposta per una educació que tingui incorporada la perspectiva dels drets de la infància de manera integral. No es tracta només d'aprendre i ensenyar els drets humans, i en particular els de la infància, sinó de viure'ls plenament i que la Convenció sobre els Drets de l'Infant sigui l'eix vertebrador i la guia del que succeeix a l'escola. És qüestió d'apropiar-se dels drets i de fer-ho en un entorn en el qual es respectin plenament. Per això és condició que tothom —petits i grans— els coneguem, tal com recull la Convenció en el seu article 42.</p> <p>En els tres mòduls tractarem les qüestions bàsiques per entendre els orígens, significat i reptes dels drets humans de la infància. En el primer mòdul, en concret, parlarem dels drets humans. Veurem quines són les normes jurídiques nacionals i internacionals que els garanteixen i quins sistemes de protecció d'aquests drets existeixen. També coneixerem els reptes que ha d'afrontar la societat en aquest segle en matèria de drets humans.</p> <p>En el segon mòdul ens centrarem en els drets de la infància. Coneixerem per què la comunitat internacional ha desenvolupat un conjunt de drets humans específics per a la infància i què implica la concepció de l'infant com a subjecte de drets. També veurem què és la Convenció sobre els Drets de l'Infant i què implica per als estats la seva ratificació.</p> <p>En el tercer mòdul parlarem de l'escola educadora en drets i per als drets de la infància. Donarem una visió crítica respecte al paper de l'escola en l'impuls d'una cultura respectuosa dels drets aprofundint en el dret a la participació, a més de prendre consciència del rol que tenim els adults en el foment de la participació infantil i adolescent.</p>	
		<p>Temps total 15h</p>
<p>Recursos</p>	<p>Didàctics</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Curs online "Viure (aprendre i ensenyar) els drets de la infància a l'escola"
	<p>Equipaments</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ordinador • Connexió a internet
	<p>Fungibles</p>	<p>-</p>
<p>Indicadors d'avaluació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grau de satisfacció amb l'activitat (valoració realitzada sobre l'acció formativa) 	

EL "MEMORY DELS DRETS DE L'INFANT": UN JOC PER REFLEXIONAR SERIOSAMENT

Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Presentar els drets dels infants de manera lúdica i entenedora • Encoratjar la reflexió entorn als drets dels infants • Sensibilitzar sobre la importància de contribuir a crear un clima relacional coherent amb els drets de la infància en l'àmbit escolar i familiar • Fomentar una actitud reflexiva i participativa 		
Continguts	Conceptes	<ul style="list-style-type: none"> • Els drets dels infants • L'enfocament basat en els drets de l'infant • L'escola com a comunitat interconnectada a la qual tothom aporta 	
	Habilitats	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi i reflexió crítica des d'un enfocament basat en els drets de la infància • Treball cooperatiu 	
	Actituds	<ul style="list-style-type: none"> • Escolta activa, participació i establiment de consensos 	
Activitats		Temps	
Seqüència	<p>BENVINGUDA</p> <p>Donem la benvinguda a tots els participants i contextualitzem l'activitat dins de l'itinerari del programa Una escola amb drets:</p> <p>PLUJA D'IDEES</p> <p>A continuació, els expliquem que l'activitat d'avui té a veure amb els drets dels infants. Els preguntem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heu sentit a parlar mai dels drets dels infants? • Què creieu que són els drets dels infants? • Quins drets coneixeu? <p>Apuntem unes quantes paraules clau de les idees que aporten.</p>		10'
	<p>EL MEMORY DELS DRETS DE L'INFANT</p> <p style="text-align: center;">IMPORTANT: ABANS DE DUR A TERME LA DINÀMICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cal haver llegit prèviament les instruccions del joc i el contingut de cada carta per tenir clar a quin o quins drets dels infants fa referència. • El rol de la persona facilitadora no ha de ser directiu, sinó que ha de fomentar un clima lúdic però reflexiu alhora. També cal encoratjar un esperit cooperatiu i participatiu. • Per ajudar els participants a interpretar cada carta, es pot demanar que intentin interpretar el dibuix que la representa. <p>Introduïm el joc del "Memory dels drets de l'infant" com un joc que ens ajudarà a conèixer més coses sobre els drets dels infants.</p> <p>Distribuïm els participants en grups d'entre 6 i 8 participants al voltant d'una taula.</p> <p>A cada taula es distribueix un joc del "Memory dels drets de l'infant" i se situen les cartes cap per avall.</p>		20'

Seqüència	<p>De manera ordenada, un participant tria dues cartes i les gira per poder veure quin dret representen. Si ambdues cartes són idèntiques, pot agafar-les i quedar-se-les i continua destapant cartes. Si no són idèntiques ha de girar-les de nou deixant-les al mateix lloc i passa el torn al participant del seu costat.</p> <p>Una vegada descobertes totes les cartes, s'inicia la reflexió entorn el contingut que dota de sentit el joc.</p>		
	<p>ESPAI DE REFLEXIÓ</p> <p>De manera individual o per parelles, demanem a cada participant que reflexioni entorn a les cartes que ha guanyat durant el joc.</p> <p>Al cap de 10 minuts, demanem a cada participant que comparteixi les seves reflexions entorn als drets que apareixen a les cartes i encoratgem la resta de participants a donar la seva opinió.</p> <p>Seguidament, la persona facilitadora procedeix a llegir la descripció de cada carta que proposen les instruccions del "Memory dels drets de l'infant" que proposa UNICEF i s'analitza de manera conjunta amb el grup de participants.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p>IMPORTANT</p> <ul style="list-style-type: none"> • És important que la reflexió vagi encaminada a establir relacions entre els drets que s'esmenten i la manera en com poden ser promoguts i protegits activament des de l'escola mateixa i des de la tasca professional del personal d'administració i serveis. • Cal deixar clar que els drets dels infants no són un joc, sinó que existeix la Convenció sobre els Drets de l'Infant, que obliga els països i totes les persones adultes a respectar-los i garantir-los per a tots els nens i nenes i a tot arreu. </div>		30'
	<p>TANCAMENT</p> <p>Agraïm la implicació i participació de tothom.</p> <p>Acordem amb el màxim de consens una nova data de trobada per continuar l'itinerari de treball establert pel programa Una escola amb drets en el centre educatiu.</p>		10'
Temps total 90'			
Recursos	Didàctics	• Joc "Memory dels drets de l'infant"	
	Equipaments	• Taules i cadires (preferentment situades per facilitar la mobilitat i el treball en grups)	
	Fungibles	• Notes autoadhesives • Paper mural • Pissarra i guix/retoladors • Bolígrafs	
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Grau d'implicació dels participants en l'activitat • Grau de comprensió de l'activitat 		